

УДК 81'25

Тарасенко К. В.¹, Хіль Д. С.²

¹ канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ГФз-319м НУ «Запорізька політехніка»

ПОНЯТТЯ «ПЕРЕКЛАДАЦЬКА СТРАТЕГІЯ»: СПЕЦИФІКА ТА ТРУДНОЩІ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ

Поняття «перекладацька стратегія», яке останнім часом доволі широко використовується у сучасному перекладознавстві, все ще залишається об'єктом наукових дискусій (Н. Крюков, Д. Швейцер, Р. Мін'яр-Белоручев, В. Комісаров, Т. Казакова, Т. Дяконова, А. Злобін, Р. Василик та ін.), оскільки не існує ані загальноприйнятого визначення, ані чітко окресленого алгоритму аналізу цього явища. Це відбувається тому, що саме поняття «стратегія перекладу» має широкий синонімічний ряд: поруч з ним в сучасному науковому дискурсі можна зустріти також такі словосполучення як «манера

перекладу», «стратегія перекладу», «тактика перекладу», «перекладацький почерк», «перекладацьке кредо».

Якщо розглядати «стратегію перекладу» в максимально широкому смислі, то можна помітити, що це словосполучення вживається на позначення загальних уявлень про перекладацьку працю, тобто «як потрібно перекладати» або «мистецтво перекладу» (Н. Крюков), «технологія перекладу» (А. Швейцер), «метод перекладу» (Р. Мін'яр-Белоручев), «стратегія перекладацького рішення» (Ю. Шерех).

За В. Комісаровим, «перекладацька стратегія» («стратегія перекладача») існує у вигляді декількох варіантів: вибір загального напрямку дій, яким перекладач буде користуватися при прийнятті конкретних рішень; вибір характеру і послідовності дій у процесі перекладу [1, с. 33].

Відомий вчений А. Швейцер, намагаючись дати дефініцію «перекладацькій стратегії», розцінював «стратегію перекладу» як програму перекладацьких дій [2, с. 24].

Українська дослідниця А. Василик використовує термін «перекладацька стратегія» для означення «сукупності методів перекладача при відтворенні художніх текстів, що виникають під впливом і мовних, і позамовних (культурних, історико-літературних та індивідуально-творчих) чинників» [3, с. 9].

З огляду на всі приклади, наведені вище, можна сказати, що дослідники не можуть дійти згоди щодо дефініції «перекладацької стратегії». Думається, що саме А. Швейцер найкраще описав «перекладацьку стратегію», оскільки він не намагався пояснити її з точки зору перекладознавства. Такий підхід можна вважати вірним тому, що кожен перекладач сам для себе визначає «програму перекладацьких дій».

Проаналізувавши всі дефініції можна сказати, що «перекладацька стратегія» – це психолінгвістичний процес, під час якого перекладач ставить перед собою завдання, виконавши які, він зможе здійснити еквівалентний та адекватний переклад.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Комиссаров, В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты) [Текст] / В. Н. Комиссаров. – М. : Высшая школа, 1990. – 254 с.
2. Швейцер, А. Д. Теория перевода (статус, проблемы, аспекты) [Текст] / А. Д. Швейцер. – М. : Наука, 1988. – 320 с.
3. Василик, А. М. Стратегія М. Рудницького в контексті історії українського художнього перекладу ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.16 [Текст] / А. М. Василик. – Львів, 2012. – 20 с.